

DE KAMPBODE

OPSTELRAAD:

ZEIST

C. DEROUX, K. QUINTENS - AVERBIST - EWEVE.

Na twee jaar!

Met dit nummer vangt onze derde jaargang aan. Toen we dit blad hebben gesticht hoopten we dat het maar een heel klein bestaan zou kennen, dat we weldra met het kamp-leven ook het kampblad een plaatsje in onze herinnering zouden mogen geven en dat er van dat alles, op jaren afstand slechts een zeer draagbaar herdenken zou blijven. Het lot heeft het anders gewild.

Twee jaar zijn voorbijgegaan in altijddurend wachten naar een zoo zeer verlangde vrede, en nu dit nummer verschijnt kunnen we nog niet anders dan hoopvol wachten naar de vrede die komen moet met de zegepraal van het recht.

Zoo dat recht, het eenige, het recht van België ons onafhankelijk vaderland hebben we, of schoon met zwakke middelen in dit blad gestreden.

Ze hebben altijd gepoogd onze ongelukkige medebroeders den weg te wijzen langs waar zij volhardend kunnen gaan.

Tegen invloed die het wezen onzer soldatensielen konden doen ontaarden en die in een kamp een zoo welig terrein vinden om hun ontbindende werking te laten zien, hebben we zoo veel mogelijk gestreden.

De slag der vaderlandsche geestdrift hebben we altijd getracht hoog te houden, en over geen enkel woord, geen enkel regel hoeven we ons te schamen.

Er is gewit geworden en er is niet stijk gesmeten.

Doch laat vitters en stijk roeders hun donker werk maar voortzetten; de bewustheid dat we steeds en altijd

onzen plicht deden is een harnas waarop elke vitterij afketst, en dat door geen stijk bevreemd kan worden.

Met een zekere fierheid, de fierheid van strijders die op de brees bleven, ook als anderen vielen of niet meer voorwaarts durfden, zien we terug rugwaarts over ons werk.

Geel is het niet. Ze beelden ons niet in een arbeid te hebben verwacht die gewichtig genoeg is om van blijvend invloed te zijn; maar toch genieten we de voldoening onze kleine plicht te hebben gedaan.

Niet ieder is een groot veldheer, niet ieder is een groot journalist, maar wie de wapenen weet te gebruiken naar zijn kracht, en wie zijn pen niet onterdeerd mag terugzien over zijn werk. Daarvoor ligt zijn belooning.

Ook in deelen derden jaargang - mochte hij niet tot het einde loopen - zullen we blijven handelen zooals we altijd deden.

Ze zullen ons best blijven doen om onze geïnterneerde wapenbroeders de goede boodschap te brengen. Daarop mogen zij rekenen.

A.V.

METJE GROOTMOEDERS OORLOGSKLACHT.

Uit een artikel getiteld "Een bladeijde uit het boek der redelijke oorlogsellende" van de hand van Pater Callwaert, verschenen in "De stem uit België", nemen wij het volgende:

Metje grootmoeder is van bachten de kuse. Ze heeft in den oorlog geeten, tusschen de bommen. Ze is er uit gevaakt, de heer is't wijs hoe, te samen met 't oude lieve Vrouwbeeldje dat daar nu op de schouw staat. Metje grootmoeder zit nu, den heelen

dag, met den bril op de neus, voor het venster, kouden te breine, voor onzen Fons haar doopkind. Fons is toch welk een goet jongen, juist gelijk zijn vader - zaliger, Metje's oudsten. Fons is ordonans van den aalmoezener, en heeft gisteren nog geschreven dat hij Fons voor geen goed van de wereld zou willen kwijt zijn.

Maar, Pater, dat gaat hier niet in dit huis. Mijn dochter in plaats van voor haar twee kleinste en 't huishouden te zorgen, gaat werken op St. Flu. brechtsdag en heel mijn leven hard gewoont en kinders gekwecht. Mijn dochter spreekt zelf van in munities te gaan werken, voor dat smerig geld. En wij hebben niets te kort maar als die nieuwe horee hoort van dat groot geld spreken, ze worden bereten, en ze zijn ja. loersch van mekaar en op 't einde van 't spel hebben ze nog geen ant meer, ze verdoen 't al in luse. 't zou met mij geen waak zijn. Dat kan ik doen, heel dit huis ligt overeinde, 't wordt geen onse vader meer geloven, en 'k kan ik toch achter alles niet dreuen, 'k ga nooit uit tenij naar de kerk. 't Is't me niet waard dat ik op de straat kijk: dat is een heel ander stach van volk. Metje grootmoeder was kwaad. 't Heel haar traditie die naar den dieperik ging, geheel haar opvoeding die stuk viel, en ze moest nog leven dat alles te zien. 't Is weed, vader alsoo heel zijn familie een te kwote gaan, voor dat smerig geld.

Geis ne keer, de twee kleinste loopen naar school, naar de Belgische school, 't nog best, en zien moeder met urie 's avonds. Een moeder moet te huis zijn. Mijn man - zaliger - en ze sloeg een kruis - sei altijd: Sophie, zorgt goed voor de kinders, ik zal ik werken. En 'k heb er tien gekwecht, 'k zegge tien, dat is heel wat anders als die keppeneetjes van een of twee, en 'k heb nooit geen waarte sneeuwgeien, maar ik was behendig. Maar nu is dat een andere doening. 't Moest een oorlog komen, de wereld werd koperol.

Maar 't ergste van al zijn de drie andere. Onze Fons is nog de enigste die deugt - en ze liet haar breinaalde vallen om op Fons te feizen. De jongen van achttien jaar moet werken lijk een slaaf hij komt hierin zoerwart als een mol, hij smoot gelijk een quade (ik lachte 'n heer), en hij vertelt groote redens en hij speelt om geld met al die Engelse sprooketelingen. "Gaaf hij nog naar de kerk?" "t zou nog dat meer mankeeren, dat hij zou een geheele geus zijn." "Ja, maar, moederke, die jongen is toch geen schaaft meer!" "Moederke, glorievogde." "Geen schaaft meer, de mijne waren braaf tot ze trouwen, en wat moeder zei, deden ze. En dan Josephine is heele dagen bezig met 'nice boys, en cinemas en postkaarten. Er is geen hoofd meer in dit huis. Ze plucht kennis te hebben met een jonge van de streke, Tikkens liefsooge - die nu ook bij den troep is, een eerste klas van 'n jongen - en nu ze lacht naar al de jongens. 't Is al van liefde, dat die jonge graaien gapen, maar wacht tot ze getrouwd zijn. En 't ander meisje, 't is pas zestien jaar en 't is reeds opgeleerd: dat dansen en springt, en fluit en zingt, peris als of 't geen oorlog ware. En ze hebben dat al van mij niet geleerd. 't Singt geen waar zijn bij mij."

En zo rotelde Metje grootmoeder maar altijd voort af, haar onderwetsche wijsheid, zonder onze verlichte vluchtelingen zeggen, maar moedertje, dat nooit uitgaat, zag klaar en ver door den bril der onderwindig, en moeders wijsheid is nooit onderwetsch, want de tijden veranderen wel maar 't mensche lijk harte blijft altijd hetzelfde en 't harte maakt het leven, de familie, den tijd, de historie. "O, dat smerig geld! die leelijke Duitsch!" en Metje grootmoeder balde haar perige vuist. "Als Fons nog maar ongedeed mag uit den oorlog komen, waagde ik." "Ja, onze Fons, zei het, en 't smakte een heer."

* * *

In den laten avond ben ik naar huis gegaan, en ik dacht met hell mijn hart en al mijn Vlaamsche liefde, op de zonen en dochters van Vlaanderen, zwerwend en ontwordend, trosschen al die redelijke oorlogsellende. De donkere lucht werd onophoudelijk doorklieft met soeklichten. Nevens mij toekten de schouwen van een monsterachtige munitiefabriek. Waarte aangezichten van mannen blikten me

zielloos tegen. Liederlijk gegiechel van meisjes klonk in de verte. En als vanzelf, heb ik lijk Metje grootmoeder mijn vuist gebald en greegd: "O die smerige oorlog!"

Stemmige Felewstelling

Och het bosch is zoó stil
En mijn hart is zoó kil
En mijn vreugd was zoó kort
En mijn woord sleet te hoort
En te stoot!

In de schoot
Van mijn geest

Is van al - nog het meest:
Leed en verdriet...

Een somber verschiert
Van onnozele hoop
En daarbij - op den koop -
Een weemoedig getreuw
Om al het gebeur...

31.10.17. Marcel Van de Velde.

VLAAMSCHE STUDIEKRING

Buitengewone Liederavond

In de jongste groote liederavond van den Vlaamschen studiekring, op woensdag 14 November, kregen we een prachtig samengesteld programma te aanschouwen.

Het feest werd geopend om 6 u. 30 door het orkest onder leiding van den H. Huylebreeck.

De H. Terbist leidde de liederen gezongen door het volk en maakte zich verder verdienstelijk door het declameren van drie mooie gedichten.

De Heer luitenant Beyens sprak een gelegenheidsrede uit, die ons allen diep ontroerde en ons de overtuiging gaf dat deze officier, die meer dan twee jaar leeft te midden over brengen volkomen ons bestendig lijdend bewust is. De woorden van opbeuring en troost welke hij tot ons stuurde hebben een dankbaren weerklank gevonden in ons aller hart.

Als zangers traden verder op de H. H. Gernain en Fr. Arriens die luideruchtig werden toegejuicht.

Om het feest te sluiten

kregen wie: "Lieleketens te zien, toonspel in een bedrijf door Nestor de Fiere.

De figuren van dit dege lijk stuk werden goed weergegeven en ten volle genietbaar gemaakt voor de tabrijke aangeverigen die dan ook door een daverend handgeklap aan hunne gevoelens van dankbaarheid uiting gaven.
A. V. H.

KAMP te HARDERWIJK

(Niet een week vertraging) - (R.)
- 't lijkt juist alsof de ziekte besmettelijk is! Pas heb ik U gemeld dat een geïnterneerde zich de keel had doorgesneden, en 't moet herbeginnen. Deze week kreeg een andere het in den kop zich aan de gemakken op te hangen. Gelukkiglijk kwam daar juist een Hollandsche schildwacht voorbij, hij kon nog bijtijds de koorde losnijden en den hangenden man, die naar het schijnt juist lang genoeg gehangen had om spijt van zijne daad te krijgen, of hare dwaasheid in te zien, te onthangen. "Einde goed alles goed," zegt het spreekwoord.

Door de Fransche Opereten troep werd opgevoerd "Les moulins qui chantent" van Jonson et Richler, nu: ziek van Jan Oost. Het stuk viel niet in den smaak van het publiek, en 't verwondet ook niet als men weet dat de hoofdrollen vervuld door artisten van "buiten 't kamp" zeer slecht vertolkt werden. 't Is het bilijk toegevend te zijn voor de spelers uit het kamp, van wie men niet meer dan goeden wil en een voortdurend streven naar verbetering kan eischen, dat wil o. i. niet zeggen dat wij het moeten verdragen dat artisten, wier medewerking niet zonder geldelijke opoffering verkregen wordt zich de moeite niet geven hunne rol goed in te studeren, ofwel ons vergasten op zang, zoo versch dat nu na 4 of 5 dagen er ons de oren nog van tuitten zoals dit met den Heer Merlot het geval was. Niet vergeten a. u. b. mijne heeren, dat ook geïnterneerden graag waar door hun geld ontvangen. Aan de Egie geven wij ernstig in overweging 'n naaste maal een betel kunst te doen, en van stuk, en van medewerkers. De andere rollen waren

cedelijk goed, behalve een paar. De hooren waren goed. Ons schijnt het dat de kroep over te weinig goede krachten beschikt om zulke stukken aan te duwen.

Zaterdag, zondag, groote wielrijdschoers waarin Spiess den eersten prijs heeft gelooft. Het weder was prachtig en de velodroom was dan ook stapelvol. Er werd hard gereden en menige premie lokte een harknekligen strijd uit door het publiek met gespannen aandacht gevolgd. Den renners werden de toefuishingen ook niet gespaard, zoodat na afloop van den koers en ridders en toeschouwers, iedereen tevreden naar huis trok.

Robert Brand.

ZANGUITVOERING.

Vlaandag 26 November.
Uitvoeringen van de Koorzangmaatschappij "Les Exilés" - in de tooneelzaal kamp I om 2 1/2 u. stipt.
Toegang vrij
(Opleedgedeelde.)

BIOSCOOP.

Dere week zullen in de kamp bioscoop en reeks voorstellingen plaats grijpen van den prachtige film "Mogen wij zwijgen".
Deze voorstellingen geschieden op Vlaandag 26. Dinsdag 27, Woensdag 28 en Donderdag 29. 's namiddags.

EEN GEZONDE ZIEB INEEN GEZONDE BICHAARD.

Sluit U allen aan bij de gymnasten, schermers en atleten.

Barak 7 en 8 Kamp I.

Wat We haren:

- In het Tweedsche blad Ostersund stellingen lezen wij volgende advertentie: Twee jonge, opgewekte meisjes wenschen iedde kennis te maken met een boer, ten einde melk te ontvangen en bij wederzijdsche gunstigheid een huwelijk aan te gaan. Antw. enz.

UITSLAG VAN DE PRIJSVRAAG

VOOR EEN SPORTLIED. (Opleedgedeelde.)

Tot haar spijt heeft de jury de prijs voor het Flaamsche (Hollandsche) lied niet kunnen toekennen. Wel zijn eenige inzendingen ontvangen, waarvan de meeste iets goeds bevatten, maar een die aan alle eischen voldeed was er helaas niet bij. De mededingers - die het "Hienna beter" maar voor voegen moeten houden - kunnen, indien zij zulks wenschen, een ne inzending terugbekomen. (Bureel van den Plaatslijken-Adjudant).

Gunstiger is de uitslag van het sportlied in de Fransche taal. De ginterneerde Alexis Mariotte, 1ste Afdeling, Barak 4, heeft werkelijk getoond niet onbegaaft te zijn ten opzichte van de dichtkunst. Het door hem gemaakte lied draagt de groote tevredenheid van de jury weg; hem is dan ook een prijs van f. 5. - toegekend. Van andere personen werden evenwel ook goede oplossingen ontvangen, doch zij hebben het alle tegen die van Mariotte moeten afleggen. Een woord van waardeering en dank aan hem, gesproken namens de gymnasten, schermers en atleten is hier zeker niet misplaatst!

Wij laten het sportlied hieronder volgen:

Voor de Jury. Tweede L^e Honing.

LE SPORT AU CAMP DE ZEIST.

(Paroles de M^{te} Mariotte, Alexis)

(Air: Flotte petit drapeau)

I.

En attendant la fin de cette guerre
Flamands, Wallons adonnons-nous aux sports,
Nous conserverons notre marche altière
La gymnastique est bonne à tous rapports.
Le vrai gymnaste a toujours belle allure
On le remarque en le voyant passer
Le corps bien droit et jamais en courbure
C'est fièrement qu'il sait se dandiner.

Refrain.

Tenez, venez à nous
Tenez, déliez-vous
Entrer à l'athlétique
Escrime ou gymnastique
Où sont déjà vos meilleurs compagnons,
Accourez, accourez, flamands, wallons.

II

La gymnastique donne la souplesse,
Mais il est bon de savoir escrimer,
Car l'escrimeur n'est jamais en détresse
Il prend la garde en voyant le danger.
Le bon prévôt, sachant manier l'arme
Sait riposter quand il est attaqué,
Il ne s'ennuie de cette courte alarme
Car l'adversaire est bien vite touché.

III

Si l'escrimeur sait se défendre à l'arme,
Le gymnaste se redresse en marchant,
Et l'athlète dans les poids fait vacarme
Et d'un tournoi sort triomphant.
On lui remarque un formidable buste,
C'est un paquet difficile à tomber,
C'est curieux de le voir si robuste
Sur son tapis, dans ses poids pour jongler.

Refrain

Tenez chers internés,
Chez nous vous trouverez
La camaraderie
En attendant la vie
De liberté, de bonheur et d'amour
Que nous retrouverons un certain jour

**PHENIX
BROUWERIJ
AMERSFOORT**

Café de la Station

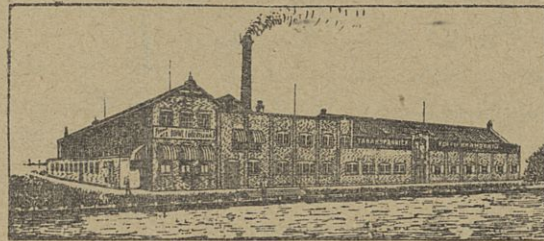
ZONDAG MAANDAG DONDERDAG
VRIJDAG VAN AF 7 TOT 11 UUR.
ZONDAG VAN AF 4 TOT 11 UUR.
L. MAMBOUR. 1ste prijs met onderscheiding van het Conservatorium te Brussel
F. FRELINCKX. Celliste van de Grote Opera te Lyon (Frankrijk)
H. THONON. Pianist van het Conservatorium te Luik.
AANBEVELEND J. G. VAN UNEN.

LANDBOUWERS.

Drainerbuisen in den
grond is koren op den zolder.
De beste buisen verkoopt
RAYMOND STEYAERT.
THOUROUT.
Overal agenten gevraagd
Elk regge 't soort.

NIEUW PARIJS

LANGE STRAAT 35
LUXE ARTIKELEN.
SPEELGOED.
TOILET ARTIKELEN.

VRAGT ALTJD EN OVERAL DE GOEDE TABAK DER
FIRMA WED. DOUWE EGBERTS ZOOM. JOURE

P.E. RINKEL
VARKENSMARKT 13.

Voordeeligst adres voor
Dames- & Kinder mantels
Heeren- & Jongheeren Kleeding
Aanbevelend P.E. Rinkel

FOTOGRAFIE.
L.B.J. SERRE.

Verskillende kunstwerken
Sintermaed Belgisch personeel.
KAMPI en UTRECHTSHE WEG 48.
MATIGE PRIJZEN. VERZORGD WERK.

ROOKT
DRAGON
TABAK

FABRIKANT J. GROND GRONINGEN

**BELGISCHE
BANKETBAKKERIJ
C. STOOVÉ**

RIJST EN VRUCHTEN
TAARTEN
ST NIKLAAS
DE HASSELT

**MANSCHAPPEN MET
PERMISSIE**
By BRUINTJE

KRANKELEDENSTR. bij den Tooren.
Kunt U tegen geringe prij-
zen etwaren aankopen als:
Gebrade visch. Gerookte en inge-
legde haring en zuur waren.
J. KUIT.

WEST-FLANDBIA
VAARTKAAR. ROESELARE.

De beste pannen, steenen, buisen
beerspuiter, waterbakken, enz.
gwaarbord waterdicht gwaapend
en gestampt beton. Voorklorende
middelen voor nieuwe gebouwen
Ontwicking v. oude gebouwen.
Depot Thourout. Diamant
BESTUURDER. RAYMOND STEYAERT.

**ELECTRISCHE
SPEKSLAGERIJ**

Specialiteit in Fijne Worst
en Kleeschwaren. Prima
kwaliteit Rookworst
F.S. v. EYBERGEN
LAVENDELSTRAAT 2.

Le Pottu

Onfeilbaar tegen pellen en
haar uitvallen.
In 't groot: Den Haag. Obrechtstr.
415. tel. 1645. Scher. In 't klein
D. Haag. Letibre. Grommarkt 30
Magasin Belge 51-53 h. Toorkout.
Rotterdam. Utrecht. Grand Pa-
sar français. Scheveningen
Orange. Galerij 73.

Fa Hoogland.

KROMME STRAAT 40.
Goedkoop adres voor
verwaren, lakken
vernissen, kwaden, enz.
ALLES RUIM VOORRADIJ

DANS LES

ODÉON.
KROMME STRAAT 38.

Alle dagen van de week
vrijdag uitgezonderd van
af 7 1/2 tot 11 u.
zondags van af 3 1/2 tot 5 1/2 en v. tot 11 u.
Dans les 's Maandags om 1/2 u.

**EIJSSINK
FABRIEKEN.**
AMERSFOORT.

Automobielen
Motorrijwielen
en Rijwielen.

TIP-TOP.

UTRECHTSHE STR 21.

POSTZEGELS.
Gevraagd in Commissie en
te koop in elke hoeveelheid.

STEENDRUK. DE KAMPBODE.